

Voorwaarden bij werkzaamheden in de nabijheid van waterleidingen van Evides

Het werken in de nabijheid van waterleidingen kan gepaard gaan met grote risico's. De leidingen kunnen (onder andere door graven, bronnering, plaatsen damwanden, hei-werkzaamheden of door grondaanvullingen) gaan schuiven waardoor grote wateroverlast en andere schade kan ontstaan. De waterleiding staat immers onder druk waardoor elke verandering of verstoring in de omgeving ernstige gevolgen kan hebben. Ook directe mechanische beschadiging kan dergelijke gevolgen met zich meebrengen. Het is daarom noodzakelijk de onderstaande voorwaarden stipt na te leven.

Definities

1. *Het bedrijf*: Evides N.V., Postbus 4472, 3006 AL Rotterdam, hierna: Evides.
2. *Leiding(en)*: Een of meerdere (drink)waterleidingen van Evides.
3. *Vooroverleg*: het overleg tussen opdrachtgever en/of aannemer van de (graaf)werkzaamheden en Evides, waarbij specifiek afspraken worden gemaakt ten aanzien van de te nemen voorzorgsmaatregelen ter bescherming van de leidingen.
4. *KLIC*: Kabels- en Leidingen Informatie Centrum. Dit is een centrale instantie waarbij (vrijwel) alle leidingbeheerders zijn aangesloten. De aanvrager meldt een werk bij het KLIC waarna door het KLIC alle aangesloten nutsbedrijven worden benaderd. De betrokken nutsbedrijven sturen dan leidinginformatie naar de aanvrager.
5. *KLIC-aanvraag*: KLIC-aanvragen kunnen worden onderscheiden in een **oriëntatieaanvraag** tijdens de voorbereidende fase van een werk en een **KLIC-aanvraag** minimaal drie werkdagen voor de daadwerkelijke uitvoering van een werk.

Vooroverleg, oriëntatieaanvraag en KLIC-aanvraag

6. Bij ieder werk dient zorgvuldig te worden nagegaan of deze gevolgen zou kunnen hebben voor de stabiliteit van de in de nabijheid gelegen waterleiding(en). Bij enige twijfel is vroegtijdig overleg (het zgn. vooroverleg) met een vertegenwoordiger van Evides noodzakelijk. Vroegtijdig overleg, d.w.z. minimaal één maand vóór de start van de werkzaamheden, is noodzakelijk om de nodige voorzorgsmaatregelen te kunnen inplannen. Informatie over de ligging van leidingen kunnen in deze voorbereidende fase worden opgevraagd door middel van een **oriëntatieaanvraag** of rechtstreeks bij Evides.
7. Het initiatief voor het vooroverleg ligt bij de opdrachtgever en/of aannemer van de (graaf)werkzaamheden.
8. Minimaal 3 werkdagen van tevoren dient een **KLIC-aanvraag** te worden verricht. Let wel: deze laatste KLIC-aanvraag is geen vervanging van het vooroverleg. Deze KLIC-aanvraag is een laatste check of de leidingligging tussen het vooroverleg c.q. oriëntatieaanvraag en de daadwerkelijke uitvoering niet is gewijzigd.

9. Gegevens over (huis) aansluitingen dienen bij de KLIC-aanvraag specifiek te worden aangevraagd. De ligging wordt (meestal) aangegeven door middel van coördinaten ten opzichte van een referentiepunt. Bij interpretatiemoeilijkheden contact opnemen met Evides. Rekening moet worden gehouden met het feit dat het leidinggedeelte tussen twee coördinaten niet in rechte lijn hoeft te liggen. In verband met grondzakkingen komen ook lussen in de aansluitleiding voor. Om deze redenen is machinaal graven niet toegestaan.
10. Indien de gegevens over (huis)aansluitingen niet specifiek zijn aangevraagd worden deze ook niet verstrekt.
11. Ten aanzien van de verstrekte (leiding)tekeningen dient rekening te worden gehouden met maatafwijkingen en op de eventuele aanwezigheid van (huis)aansluitingen.
12. In verband met eventuele wijzigingen in het leidingnet hebben de maten op de tekeningen een beperkte geldigheidsduur.
13. In de nabijheid van de waterleiding mag zonder toestemming van Evides niet worden gewerkt. Toezending van (gevraagde) leidinginformatie houdt *geen* toestemming voor de werkzaamheden in.
14. Op een KLIC-aanvraag wordt in principe altijd binnen de gestelde tijd gereageerd door Evides, ongeacht of er wel of geen leidingen liggen. Wordt om één of andere reden (onder andere stagnerende of foutieve postbezorging) geen reactie ontvangen dan betekent dit niet dat er geen leidingen liggen. De aanvrager dient in een dergelijk geval altijd contact op te nemen met Evides.
15. In de volgende gevallen is altijd overeenstemming c.q. overleg nodig met Evides over de uitvoeringswijze en de te nemen voorzorgsmaatregelen:
 - bij vrijhanging of kruising van waterleidingen, onder andere in verband met de ondersteuning, niveauverschillen van het maaiveld bij ingravingen, bescherming van langsliggende leidingen/kabels en ter voorkoming van doorbuiging of zijdelingse uitwijking;
 - bij werkzaamheden nabij afsluiterkooien, kasten, KB.-palen of andere eigendommen van Evides;
 - bij het vrijkomen of vrijgraven van een gelede leiding (*AC, beton, GVK, PVC, GIJ*);
 - bij het plaatsen van een damwand;
 - het graven in langsrichting van een leiding (zie ook art. 23, 24 en 25).
16. Bij de (voorbereiding van de) werkzaamheden dient men rekening te houden met *brandkranen* en andere appendages (denk aan egalisatiewerkzaamheden). Het ontbreken van aanwijsbordjes is geen garantie dat er geen brandkraan of appendage aanwezig is. Het al of niet plaatsen van een aanwijsbordje is afhankelijk van afspraken tussen de brandweer en Evides (in sommige regio's worden geen aanwijsbordjes geplaatst), bovendien zijn aanwijsbordjes *alleen* bestemd voor de brandweer. Voor indicatie van de ligging van brandkranen en appendages is een actuele leidingtekening de aangewezen informatiebron.

Uitvoering van (graaf)werkzaamheden

17. Voordat met de uitvoering van het werk wordt begonnen, dient de opdrachtgever en aannemer er op toe te zien dat het uitvoerend en bedienend personeel de nodige *instructies* wordt gegeven ter voorkoming van schade aan de leidingen. Ook stelt hij hen op de hoogte van de risico's die aan een beschadiging zijn verbonden.
18. De aanwijzingen die door de vertegenwoordiger van Evides tijdens de uitvoering gegeven worden, dienen strikt opgevolgd te worden.
19. Bij het plaatsen van een damwand in de nabijheid van een waterleiding dient de opdrachtgever of de aannemer aan te tonen, nog voordat met het aanbrengen van de damwand wordt begonnen, dat door zijn/haar werkzaamheden geen *ontoelaatbare verplaatsingen* optreden van de Evides-waterleiding.

20. Bij de verstrekte leidinginformatie dient u rekening te houden met *maatafwijkingen*. De exacte ligging van de leidingen dient te worden bepaald aan de hand van *proefgaten en/of proefsleuven*. Het lokaliseren door middel van 'aanprikken' is verboden. Bij transportleidingen en in onbebouwd gebied dient men rekening te houden met een mogelijke maatafwijking van ca. 2 meter. In bebouwd gebied bedraagt de mogelijke maatafwijking 0,5 meter. Wordt binnen deze maatafwijking geen leiding aangetroffen dan dient men contact op te nemen met Evides teneinde de juiste ligging te kunnen achterhalen.
21. In de nabijheid van leidingen mag nooit mechanisch gegraven worden. Is de exacte ligging van de leiding bekend (door middel van proefgaten) dan mag, na toestemming en met inachtneming van de overige bepalingen uit deze Voorwaarden, tot 0,50 m afstand van de leiding mechanisch gegraven worden. De graafbak dient echter zonder tanden te zijn. Eveneens mag binnen genoemde afstand van 0,50 m nooit mechanisch gegraven worden langs of haaks op de leiding.
22. Bij *blootlegging van de leiding* dient deze, in overleg met een vertegenwoordiger van Evides, te worden beschermd tegen weersinvloeden en beschadigingen zoals met isolatie tegen vorst en/of met latten tegen mechanische beschadigingen.
23. Bij het *graven langs de leiding* over een lengte van meer dan 1,5 meter evenwijdig aan de leiding dient de leiding te worden beschermd tegen (horizontale) verschuiving. Een gevolg van verschuiving is dat de leiding uit de (mof)verbindingen schiet. Beschermende maatregelen dienen in overleg met Evides te worden genomen. Grondverzakkingen dienen ten alle tijde te worden voorkomen.
24. Bij het graven in *nabijheid van bochten* dienen altijd voorzorgsmaatregelen te worden genomen tegen verplaatsing c.q. losschuiven van bochtstukken. De gronddruk achter eventueel aanwezige stempelpalen mag niet worden verminderd. Let op: veel leidingen zijn niet trekvast uitgevoerd!
25. Alle leidingen staan onder druk en kunnen in principe niet buiten dienst genomen worden. Het drukloos zetten van de leidingen vindt alleen plaats indien er gevaar bestaat voor verplaatsing van de leiding en dit gevaar niet op andere wijze kan worden opgeheven. Het drukloos zetten vindt uitsluitend plaats door personeel van Evides.

Aansprakelijkheid en schade

26. De opdrachtgever van het bedoelde werk zal aansprakelijk zijn voor alle schade toegebracht door welke oorzaak ook, aan personen of zaken waaronder begrepen medewerkers respectievelijk eigendommen van Evides, ten gevolge van of in verband met de aanleg c.q. aanwezigheid van het betrokken werk ter plaatse. Voorts vrijwaart de opdrachtgever Evides voor alle (vermeende) aanspraken van derden in verband met enige schade als boven bedoeld.
27. Alle schades dienen direct aan Evides te worden gemeld. Schades aan de leidingen en andere eigendommen van Evides dienen door of namens Evides voor rekening van de veroorzaker te worden gerepareerd.

Na de uitvoering

28. In gevallen waarin Evides dit verlangt dient de opdrachtgever of aannemer, zo spoedig mogelijk nadat het werk is uitgevoerd, een "*as built*" tekening van het uitgevoerde werk aan Evides te doen toekomen, waarop alle relevante gegevens staan aangaande het uitgevoerde werk, één en ander per werk te bepalen.